

CEU

*Escuela Universitaria
de Magisterio*

Guía docente de
Lingua, literatura e a súa didáctica I:
Galego
Curso: 2010-2011

CEU

Escuela Universitaria
de Magisterio

Guía Docente de Lingua, literatura e a súa didáctica I: Galego

1. DATOS INICIAIS

Titulación	MESTRE EN EDUCACIÓN PRIMARIA
Módulo	
Materia	LINGUA, LITERATURA E A SÚA DIDÁCTICA I: GALEGO
Carácter (obrigatoria, optativa)	OBRIGATORIA
Curso	SEGUNDO
Cuadrimestre (especificar 1º/2º)	1º CUADRIMESTRE
Profesor	MARTA NEIRA RODRÍGUEZ
Despacho	D
Horario de titorías	XOVES (15.00-16.00 horas)
Correo electrónico	marta.neirarodriguez@ceu.es

2. COMPETENCIAS

1	Capacidade para organizar e planificar o ensino.
2	Capacidade para comunicarse con corrección, tanto de forma oral como escrita, en lingua galega.
3	Capacidade para relacionarse cos demais (nenez, profesorado, pais, etc.).
4	Capacidade para buscar e xestionar a información.
5	Capacidade para transmitir os contidos que hai que ensinar.
6	Capacidade para emprender iniciativas e adquirir un espírito emprendedor.
7	Capacidade de análise, síntese e resolución de problemas.
8	Capacidade de entrega.

3. OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

1	Repasar e sedimentar todo o aprendido até o momento sobre Lingua e Literatura galegas. Afondar no seu coñecemento.
2	Coñecer e manexar a lingua galega en todos os seus rexistros.
3	Coñecer o desenvolvemento do sistema literario galego institucionalizado ou de adultos en comparación co sistema literario infantil e xuvenil.
4	Informar do desenvolvemento da Literatura Infantil e Xuvenil (LIX) galega e da procedente da transmisión oral.
5	Fixar a atención nos feitos e autores máis importantes para a franxa de idade dos discentes da especialidade e, así, formalos e informalos para que realicen a mediación adecuadamente e consigan unha boa educación literaria dos seus discípulos.
6	Sensibilizar para unha literatura xerada, case sempre, nun clima de anormalidade e marxinação.
7	Reflexionar sobre a influencia da literatura no ensino da lingua. Comprensión e expresión escrita.

4. CONTIDOS

BLOQUE 1. A LINGUA E A SÚA DIDÁCTICA.

Tema 1. A lingua e a súa didáctica. Cuestións xerais.

Tema 2. Didáctica da expresión escrita.

Tema 3. Didáctica da comprensión escrita.

Tema 4. Didáctica da expresión oral.

Tema 5. Didáctica do vocabulario.

Tema 6. Didáctica das disciplinas gramaticais.

BLOQUE 2. A LITERATURA E A SÚA DIDÁCTICA

Tema 7. A literatura e a súa didáctica. Cuestións xerais.

Tema 8. Literatura infantil e literatura de adultos.

5. PLANIFICACIÓN E METODOLOXÍA DOCENTE

Número de Alumnos	Técnicas e tarefas	Horas presenciais	Traballo autónomo	Total horas alumno

6. AVALIACIÓN DA APRENDIZAXE

Aspecto	Instrumento	Momento	Peso
Asistencia e participación		En todo momento.	20%
Contidos teóricos e prácticos da materia	Exame escrito con preguntas para desenvolver.	Exame parcial (durante a fase de aprendizaxe e un mes antes da data oficial do exame) e exame final.	40%
Realización de pequenos traballos individuais ou en grupo		Data das entregas.	40%

Observacións: Recomendacións, pautas para a mellora e a recuperación, etc.

O sistema de avaliación pretende facer ao alumnado partícipe do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais procuraráse unha avaliación continua, formativa e global, polo que se terán en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación no proceso de aprendizaxe e o resultado final deste proceso.

A **calificación final** da materia resultará da suma das distintas notas das actividades realizadas segundo as porcentaxes asignadas, tal como se amosa no cadro superior.

O alumnado que asista á clase menos do 75% terá que presentarse a un exame específico debido ás súas circunstancias especiais. (Este exame terá un valor do 50% da nota total). Ademais, terán que entregar todos os traballos que fosen propostos na aula ao longo do curso. (Estes traballos terán un valor do 50% da nota total).

Recomendacións para o estudo da materia:

- A asistencia ás clases presenciais, a participación nas sesións e a realización das tarefas prácticas.
- A dedicación continuada ao estudo da materia.
- A adquisición dun hábito lector áxil e eficaz, xunto cunha actitude crítica e analítica dos textos e materiais didácticos.

7. RECURSOS E FONTES DE INFORMACIÓN

LINGUA:

ARES VÁZQUEZ, C. (1990). *Diccionario Xerais castelán-galego*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

ÁLVAREZ, R. e X. XOVE (2002). *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

ÁLVAREZ, R., H. MONTEAGUDO e X.L. REGUEIRA (1986). *Gramática Galega*. Vigo: Galaxia.

DOSIL, B. e X. RIVEIRO (2004). *Diccionario de ortografía da lingua galega*. A Coruña: Galinova.

FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, C. (dir.) (1997). *Diccionario esencial Vox galego-castelán castelán-galego*. Barcelona: Bibliograf.

FERNÁNDEZ REI, F. (1990). *Dialectoloxía da lingua galega*. Santiago de Compostela: Edicións Xerais de Galicia.

FERNÁNDEZ SALGADO, B.(dir.) (2004). *Diccionario Galaxia de usos e dificultades da lingua galega*. Vigo:Galaxia.

FREIXEIRO MATO, J.R. (1998-2000). *Gramática da lingua galega I. Fonética e fonoloxía/ Gramática da lingua galega II. Morfosintaxe/Gramática da lingua galega III. Semántica*. Vigo: A Nosa Terra.

HERMIDA GULÍAS, C. (2004). *Gramática práctica (morfosintaxe)*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco Edicións.

PENA, X.A. *et al.* (2004). *Gran diccionario Cumio da lingua galega*. Vigo: Edicións do Cumio.

REAL ACADEMIA GALEGA/INSTITUTO DA LINGUA GALEGA (2003). *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia/Galaxia/ ILG / RAG.

REGUEIRA, X.L. (coord..) (1998). *Os sons da lingua*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia/ Galaxia.

RAG (1997): *Diccionario da Real Academia Galega*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia/Galaxia.

XOVE FERREIRO, X. (coord.) (2005). *Novo diccionario da lingua galega*. Vigo: Obradoiro.

VVAA. (2005). *Gran diccionario século XXI da lingua galega*. Vigo: Galaxia / Edicións do Castro / Edicións do Cumio.

LITERATURA

BLANCO, D. (1994). *Historia da Literatura popular galega*. Santiago de Compostela: Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela.

COBAS BRENLLA, X. (1990). *Historia da literatura infantil e xuvenil galega*. Santiago de Compostela: Edición do autor.

EQUIPO GLIFO (1998/2003). *Diccionario de termos literarios a-d / Diccionario de termos literarios e-h*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia/Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

FERNÁNDEZ PAZ, A. (1999). *A literatura infantil e xuvenil en galego*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

GOMES, J.A. e B. ROIG RECHOU (coords.) (2007). *Grandes Autores para Pequenos Leitores*. Porto: Deriva Editores.

LLUCH CRESPO, G. e B. ROIG RECHOU (coords.) (2005). *Para entenderte mellor. As literaturas infantís e xuvenís do marco ibérico*. Monográfico do *Boletín Galego de Literatura*, nº 32, Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela.

ROIG RECHOU, B. A. (2000). *A poesía infantil e xuvenil galega*. Santiago de Compostela. Gáliz/Teófilo Piñeiro Edicións.

ROIG RECHOU, B. A., P. LUCAS DOMÍNGUEZ E I. SOTO LÓPEZ (coords.) (2007). *Teatro infantil. Do texto á representación*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia/Fundación Caixa Galicia.

ROIG RECHOU, B. A. (2008). *A Literatura Infantil e Xuvenil no século XXI. Seis chaves para entendela mellor*. Madrid/Santiago de Compostela: Asociación Española de Amigos del Libro/Xunta de Galicia.

ROIG RECHOU, B. A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords.) (2009). *Teatro infantil. Do*

CEU

Escuela Universitaria
de Magisterio

Guía Docente de Lingua, literatura e a súa didáctica I: Galego

texto á representación. Vigo: Edicións Xerais de Galicia/Fundación Caixa Galicia.
TARRÍO VARELA, A. 1994. *Literatura galega (Aportacións a unha historia crítica)*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia.
VILAVEDRA, D. 1999. *Historia da literatura galega*. Vigo: Galaxia.

DIDÁCTICA

MENDOZA FILLOLA, A. (coord.) (2003). *Didáctica de la lengua y la literatura*. Madrid: Prentice Hall.

RECURSOS NA REDE

LINGUA

Dicionarios de lingua

Diccionario da Real Academia Galega <http://www.edu.xunta.es/diccionarios>

Dicionário e-Estraviz <http://www.agal-gz.org/estraviz>.

Galizionario <http://gl.wiktionary.org>

Diccionario CLUVI inglés-galego (CLIG) <http://sli.uvigo.es/CLIG/>

Dicionarios ortográficos

Vocabulario Ortográfico da lingua galega: (VOLGa). <http://www.realacademiagalega.org/volga/>

Normas ortográficas e morfolóxicas

<http://www.xunta.es/linguagalega/arquivos/normasrag.pdf>

<http://www.consellodacultura.org/arquivos/cdsg/docs/normativa.pdf>

Servizos de normalización Lingüística

Universidade de Santiago de Compostela: <http://www.usc.es/snl/>

Universidade de Vigo: <http://www.uvigo.es/normalizacion>.

Máis recursos en <http://www.usc.es/~snlus/>, <http://www3.uvigo.es>, <http://hoxe.vigo.org>.

LITERATURA

Biblioteca Virtual Galega (<http://bvq.udc.es/>)

Biblioteca Virtual de literatura universal en galego BiVir (www.bivir.com)

Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades (www.cirp.es)

Rede Temática LIJMI (www.lijmi.usc.es)

DIDÁCTICA

Páxina da Sociedade Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura (<http://www.sedll.org>).

Páxina de "Recursos TIC en el área de Lengua y Literatura"

(<http://www.planlectura.es/recursos/index.html>).

Estes recursos e fontes de información serán ampliados nas diferentes sesións.